

4.5.8. *Kriminalsagers behandling i retten*

Kommissionen foreslår en mere detaljeret regulering af ordningen vedrørende kriminalsagers behandling i retten.

4.5.8.1. Svarende til bestemmelsen i den danske retsplejelov foreslås det, at der indføres mulighed for at afholde **forberedende retsmøder** i kriminalsager.

4.5.8.2. Bestemmelsen om, at **tiltalte har pligt til at møde personligt** for retten efter lovlig indkaldelse, foreslås opretholdt og suppleret med bestemmelser om, at såvel tiltalte som anklageren og forsvareren har pligt til at være personligt til stede i retten, indtil sagen er optaget til dom.

4.5.8.3. Selv om tiltalte er **udeblevet**, kan retten efter gældende ret foretage den bevisførelse, som ikke uden ulempe kan udsættes.

Med udgangspunkt i den danske retsplejelovs regler foreslås det, at retten skal udsætte sagen, hvis tiltalte udebliver ved begyndelsen eller i løbet af hovedforhandlingen, og den pågældende ikke straks kan bringes til stede. Som en *undtagelse* vil der dog kunne ske afhøring af vidner eller syns- og skønsmand, hvis der foreligger udeblivelse fra tiltaltes side trods lovlig tilsigelse, og denne ikke har oplyst lovligt forfald. Det er en betingelse for denne adgang, at afhøringen findes forenelig med hensynet til tiltalte, og at en udsættelse af sagen vil være til væsentlig ulempe for de mødte eller medfører væsentlig udsættelse af sagen, f.eks. hvis et eller flere vidner er tilrejsende. Det er desuden en betingelse, at forsvareren er mødt, hvis tiltalte har en sådan.

Som hidtil vil retten i en række nærmere angivne tilfælde kunne træffe bestemmelse om, at hovedforhandlingen fremmes til dom i tiltaltes fravær.

4.5.8.4. *Bevisførelsen.* Den samlede bevisførelse foretages så vidt muligt under hovedforhandlingen, hvor tiltalte som absolut hovedregel er til stede. Fravigelser fra bevisumiddelbarhedsprincippet kommer kun på tale, hvis sagen omfatter et eller flere beviser, der vanskeligt kan føres på det sted, hvor hovedforhandlingen foregår.

Det foreslås lovfæstet, at bevisførelsen skal ske under hovedforhandlingen, og at retten ved afgørelsen af, om noget kan anses for bevist eller ikke, alene kan tage hensyn til de beviser, som er fremført under hovedforhandlingen. Bevisumiddelbarhedsprincippet vil herefter alene kunne fraviges, hvis der er særlig hjemmel hertil.

Kommissionen har endvidere overvejet betingelserne for at afholde *videomøder* og *telefonmøder* i kriminalsager. De generelle overvejelser herom er nær-

mere omtalt i betænkningen (jf. afsnit VIII, kap. 4). Det bemærkes, at tiltaltes personlige tilstedeværelse i retten normalt er af større betydning i kriminalsager end i civile sager. Deltagelse via en videoforbindelse kan ikke sidestilles med en personlig tilstedeværelse i retten, og deltagelse via fjernkommunikation i kriminalsager kan derfor ikke forventes at få samme udbredelse som i civile sager.

Efter forslaget skal en tiltalt aldrig kunne deltage *telefonisk* i et retsmøde. Det er væsentligt for retten at kunne se den tiltalte, ligesom det er væsentligt for den tiltalte at kunne se aktørerne i retten.

Derimod kan *videomøder* i en række tilfælde være et godt og realistisk alternativ til personligt fremmøde. Retten skal kunne bestemme, at tiltalte skal deltage i et retsmøde via fjernkommunikation med billede, hvis tiltaltes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig.

Kommissionen foreslår, at adgangen til at benytte *dokumenter som bevismidler* lovreguleres på grundlag af de danske bestemmelser.

4.5.9. *Ofre for forbrydelser*

4.5.9.1. *Indledning.* I Grønland har forbryderen fået en særlig central placering i kriminalretsplejen i kraft af, at kriminalloven bygger på ideen om resocialisering gennem individuelt tilpassede foranstaltninger. Det er i de senere år ofte blevet kritiseret, at der alt for ensidigt fokuseres på gerningspersonen, og der har gentagne gange været fremsat ønsker om, at der blev gjort mere for dem, der rammes af de kriminelle handlinger. Disse ønsker er i tråd med den øgede interesse for ofrenes situation, der kan konstateres internationalt, herunder i De Forenede Nationer og i Europarådet.

Kommissionens synspunkt har været, at en særlig indsats ikke blot er et mål i sig selv, begrundet i ofrenes behov for hjælp, information og støtte, men tillige er af betydning for forståelsen af udformningen af den fremtidige foranstaltningspolitik. Befolkningens tillid til retssystemet søges styrket ved en øget indsats for kriminalitetens ofre, således at foranstaltninger over for gerningsmanden ikke er det eneste svar på kriminalitet.

4.5.9.2. *Den gældende ordening.* Der sondres mellem forskellige *typer af ofre* for kriminalitet. Det er klart, at personer, der har været ude for livstruende eller psykisk stærkt forkroblende kriminalitet (grov vold, voldtægt, incest mv.), har et særligt behov for hjælp, og at behovet er særligt stort i Grønland på grund af den store hyppighed af personfarlige forbrydelser. Men den største gruppe af ofre er de mennesker, der udsættes for ejendomsforbrydelser (tyveri,